

DIARI CATALÀ

POLÍTICH Y LITERARI.

ANY II BARCELONA — DISSAPTE 2 D' OCTUBRE DE 1880 461

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ: FERNANDO, 32. 1.er — SUGURSAL EN GRACIA. — DEVANT DEL TEATRO, DEPÓSIT DE MÁQUINAS DE CUSIR.

PREUS DE SUSCRIPCIÓ. — Barcelona, un mes 5 rals | Fora, un trimestre, 20 | Estranger, (unió postal) trimestre. 40

SANTS DEL DIA. — El Santo Angel de la Guarda y Sant Leodegario. — QUARANTA HORAS. — Iglesia de Nostra Senyora dels Angels.

SUSCRIPCIÓ

per' alsar un monument en Tortellá.

(Máxim, 4 rals. Mínim, 1 quarto.)

Suma anterior. . . 80 rs. 87 cénts.
Joan Monteys y Savall. . . 1
Total. . . 81 » 87 »

PRIMER CONGRES CATALANISTA.

Séptima llista dels individus inscrits en lo dia d' avuy com a membres, pera pendre part en lo citat Congrès.

Senyors don Joseph Garrigosa Borrell. — Joseph Barcon Olesa. — Joan Brú Sanclement. — Enrich Brú Sanclement. — Martí Vilá Arenas. — Marcelino Casas. — Francisco Presas. — Baldomero Clopis Guix. — Pere Roig y Sala. — Rafel Tintoré y Oliveras. — Antoni Torrents y Monner. — Feliciá Marí y Fontanals. — Ramon Pons y Munné. — Agustí Sanchez. — Agustí Sanchez fill. — Angel Collell. — Joan Casanova. — Joan Carbó. — Joseph Torres. — Francesch Ferrés. — Francisco Clará. — Andreu Vilá. — Andreu Cabanes. — Joaquim Anton Comabella y Odena. — Joseph Tonijuan. — Sebastiá Horta y Torrent. — Francisco Puig. — Enrich Puig. — Gil Vilasau. — Joseph Jaumar. — Ramon Jaumar. — Ramon Nolla. — Joseph Mans. — Joseph Espinal y Fusté. — Eduart Esquibel. — Batista Castañé. — Joan Monteys Savall. — Joan Bosch y Rialp. — Guillem de Requesens y de Biala. — Eugenio Demetrio Danyans. — Joseph Sábata y Viure. — Feliph Abella. — Conrat Colomer. — Francisco Pinós y Albareda. — Gabriel Anfruns. — Sinfioriano Enrich. — Andreu Masés. — Mariano Pamies. — Frederich Castells (Lleyda, representant del «Tranquil Taller»). — Joan Torrens (id. id.). — Mariano Sans (de Caldas de Montbuy). — Salvador M. Solá (id.). — Joan Bautista Germá (id.). — Joseph Germá (id.). — Joseph Vilaplana (id.). — Joaquim Pujadas (id.). — Joseph M. Broquetas (id.). — Joseph Llorens y Pol (id.).

(Seguirá.)

Barcelona 1 de Octubre de 1880.

Notas. — Lo darrer inscrit en aquesta llista te en la general lo número 562, que es lo total d' inscrits fins avuy.

Los senyors que componen la anterior llista han sigut presentats per lo DIARI CATALÀ, l' Associació d' excursions Catalana, y lo Centre Catalanista Provensalench.

Espectacles.

PÚBLICHS.

TEATRO PRINCIPAL. — Funció per avuy, 10 d' abono. — Primera representació del drama en 5 actes de A. Dumas (fill), *La dama de las Camelias* en lo que tan se distingeixen la senyora Marini y lo senyor Ceresa. — Entrada una peseta. — A las 8.

Lo dimars á benefici del primer actor senyor Ceresa, se verificará la primera representació de la tragedia, *Hamlet*.

GRAN TEATRO DEL LICEO. — Avuy dissapte 2 d' Octubre no hi ha funció per tenir lloch lo Certámen de la societat J. Romea. — Demá diumenje, última funció y despedida de la senyoreta Donadio ab lo magnífica ópera, *Dinorah*. — A dos quarts de nou. — Entrada 7'99 rals; quint pis 6 rals.

TEATRO ROMEA. — Societat Latorre. — Funció pera avuy, lo drama catalá en 3 actes, *Lo ferrer de tall y la pessa, Un barret de pega*. — Entrada á localitats 3 rals; id. al segon pis, 2. — A las 8.

Funcions pera demá, tarde, lo drama en 3 actes, *Los hijos de Eduardo y la pessa, Salvarse en una tabla*. — Nit, lo drama catalá en 3 actes, *Lo forn del Rey y la pessa, La teta gallinaire*. — Se despatxa en contaduría.

Lo dimars proxím se estrenará la comedia catalana en 3 actes, de don Joseph Feliu y Codina, *La bolva d' or*. — S' admeten encárrechs en contaduría.

TEATRO DEL ODEON. — Demá diumenje, inauguració de la temporada. — A las 3. — Entrada 10 quartos. — Estreno del gran drama en 7 actes, *¡Maria Antonieta!* y la tan celebrada comedia, *¡La mar!* — A dos quarts de vuit. — Entrada 12 quartos, segona representació de *¡Maria Antonieta!* y la comedia *¡La mar!*

TEATRO TIVOLI. — Avuy, á dos quarts de nou. — La aplaudida sarsuela en 2 actes, *El postillon de la Rioja*; lo ball, *Il giardino del 1' Amore* y la sarsuela en un acte, *¡La por!* — Entrada 2 rals.

Demá diumenje, duas funcions mónstruas. — Tarde, *Campanone*; *Il giardino del 1' Amore Para una modista*. — un sastre. — Nit, *Un estudiante de Salamanca*; *Il giardino del 1' Amore y Los dos cazadores*. — Se despatxa en contaduría.

Lo dilluns funció extraordinaria á benefici de la tipla donya Rosa Alba de Ceballos. — Se despatxa en contaduría.

BON RETIRO. — Companyia de sarsuela del senyor Prats. — Avuy á un quart de dou, *Los diamantes de la Corona y Carracuca*. — Entrada un ral y mitx. — No 's donan salidas.

CIRCO EQUESTRE BARCELONÉS DE ALEGRIA Y CHIESI. — Plassa de Catalunya. — Avuy á un quart de nou. — Magnífica funció á be-

nefici del clown Pinta, que presentará son burro Marco y sos gossos amaestrats, executántse per primera vegada la escena eqüestre «Blás y Babette», finalisant ab lo grandió pot-pourri oriental, *Una fiesta nocturna en Pekin*. — Entrada 3 rals.

Nota. — Se prepara una gran funció cómica pera benefici dels clowns Pierantoni y Cayeté.

MUSEO MECÁNICH. — Plassa de Catalunya. — Exposició permanent del millor museo en miniatura de Fransa.

SALÓ DE NOVETATS. — Demá diumenje á dos quarts de quatre. — Primer ball de la temporada. — Entrada 4 rals.

PARTICULARS

SOCIETAT MORATIN. — Durant la temporada d' hivern aquesta Societat donará funcions tots los dias festius en lo Teatro de Jovellanos. La primera funció tindrà lloch lo dia 3 d' Octubre ab la preciosíssima comedia, *La Mariposa*. Contina obert l' abono: Titol de soci ab tres invitacions, 6 rals. — Despatx, tots los dias de 8 á 10 de la nit.

Nota. — La Junta de dita societat tindrà á be en obsequiar á las senyoretas ab un ramillet de flors al objecte d' inauguració.

NOVA MERCÉ. — Embelat-jardí de la plassa de Catalunya. — A pesar d' haberse declarat ahir vespre un incendi en aquest embelat que destruí é inutilisá sa ornamentació, la Junta directiva de la societat ha acordat cumplir los compromisos que te contrets ab lo públich, disposant que se celebri avuy lo ball anunciat; per qual objecte trevalla sens descans á fi de presentar lo local d' ún modo digne, cambiant per complet lo decorat del saló.

Per lo tant s' anúncia per avuy á dos quarts d' onze de la nit fins á la matinada, últim ball quals productes cuberts 'ls gastos se destinarán á un objecte benéfich; la iluminació, gran orquesta, salts d' aygua y esplendís lo mateix que 'l gran ball de gala. — Titol de caballer ab duas targetas de senyora, 8 rals.

Nota. — Se despatxan 'ls títols en la sombrería de Ibrán, Rambla de Sant Joseph; pastelería de Bosch, carrer de Petrixol, 14, primer; sombrería de Rent, Tres Llits, y en lo mateix local y en la sombrería de Antonés, carrer del Hospital.

Además dels punts de suscripció anunciats pera 'l gran ball que tindrà lloch en aquest local, se despatxarán títols en la sastrería de Barnés, Conde del Assalto, 15, tenda y sombrería de Llorens, carrer de la Argentería, núm. 6.

Reclams

50 TAPINERIA 50
LA LUCIA
FÁBRICA DE COTILLAS

AVIS ALS SENYORS PROPIETARIS.

Baratura en los papers pintats pera decorar habitacions, y gust en la colocació per Joseph Ventura.

Totas las personas que desitxin fer empaperar, trobarán un gran y variat assortit desde 'l preu de 2 rals pesa en endavant.—Se reben encàrrecs pera portar los mostruaris á domicili, Sant Pau, 32, botiga.

GANGA veigis l' anúnci.

VENÉREO Sa curació es prompta radical y segura, sense mercuri copaiva ni altrás preparacions perjudicials, per medi del **AIXEROP ANTI-VENÉREO DEL Dr. CASASA**.—Gonorreas, llagas, tumors, dolors, estrenyiments; 'l venéreo, en tí, en totas las sevas formas, per crónich que siga, se cura prompte y bé ab aqueix inimitable Aixerop, exclusivament vegetal.—Vegis lo prospecte.—Dirigirse al Dr. CASASA en sa **GRAN FARMACIA**, plassa de la Constitució, cantonada al carrer de Jaume I.

L'ÀGUILA Gran basar de robas fetas y á mida.—Quasi ja acabat lo inmens surtit que 's prepara pera la próxima temporada d' ivern, tant pera sas casas de Madrid, Cádiz y Sevilla com per aquesta *Gran casa de confecció*, primera en sa classe en Espanya, per los bons gèneros que s' emplean y la esmerada construcció de las prendas.

Los senyors que 's dignin visitar aquest vast establiment fundat en 1850, hi trobarán pera la mida y en robas fetas lo mes nou, elegant y bonich que 's construeix en lo pays y en l'extranjer.

Plassa Real, 13. — Los preus moderats.

FORASTERS

Avans de regressar als vostres pobles visiteu lo **PASSATJE DE LAS COLUMNAS**

ahont hi trobareu un gran assortit de joguinas per acontentar als nens que 'us esperan.

Plassa del Angel, 4 y 5, cantonada á la Boria.

Joaquim Ortiz L' únich mestre que ab 8 llissions ensenya de ballar pera sortir d' un compromís y ab altres tantas la perfecció de ballar en un saló. No hi han classes generals. — Hospital, 96, pis primer.

METALL **BLANCH** Garantit.—Rich y abundan assortit en tota classe d'objectes pera us doméstich, fondas y catès.—Especialitat en cuberts desde 2 rals parell. Basar Parisien, 35, Rambla del Centro al costat del Passatge de Bacardí.

FABRICA **LA EMPERATRIZ**
3 ESCUDILLERS BLANCS 3.

SÍFILIS venéreo, brians y humors frets: Curació segura per un metje especialista; Carrer de Sant Pau, número 30, pis segon, primera porta; de 1 á 3 y de franch de 6 á 7 tarde.

COLEGI DE SANT ILDEFONS Copons, 7, Barcelona. Primera y segona ensenyansa.—Ensenyansa mercantil completa.—música.—Dibuix.—Gimnastica.—Carreras especials.—Idiomas.—Professorat numerós y escullit.
Espaciós é higienich local. Métodos especials d' ensenyansa.

RELOTJES Nou y variat assortit en remontoirs de sde 2 duros un. En níkel máquinas garantidas per 5 anys, desde 4 duros. En plata desde 5 y en or de lley desde 18 duros. Basar Parisien, Rambla del Centre, 35, al costat del Passatge de Bacardí.

HERPES sarna, escrófulas y demás humors, aixis interns com externs. No descuidar que 'l Rob antiherpétich de Dulcamara compost del Dr. Casasa, es l' únich que 'ls cura radicalment, sens que may donguin senyal d'haber existit.—Vegis lo prospecte.—Unich deposit.—Gran Farmacia del doctor Casasa, plassa de la Constitució, cantonada al carrer de Jaume I.

GRANATE montat fi, enor. Gran baratura en arrecadas, medallons, y anellas última novetat. Basar Parisien, Rambla del Centro, 35, al costat del Passatge de Bacardí.

CURACIO radical de las entermetats de la dona y dels noys; ab tota seguritat, y sens operació, las llúpias, las hernias, (trencats).—Horas de visita de 11 á 1.—Farmacia de Nostra Senyora del Remei, carrer Tallers, 44.—Consulta de franch.

Hospital, 6, 2. on Estant de regrés en aquesta capital, quedan obertas novament aqueixas ofissinas del Crèdit Personal. Horas de despatx: dematí de 10 á 1 y per la tarde de 5 á 7.

Champagne á copas Desde avuy comensarà á servir-se en la *Botilleria americana* carrer d' Aviñó, número 13 (devant lo bolsir), per mitx d' un procediment nou en aquesta capital.

Secció d' economia DOMÉSTICA.

PREUS corrents á la menuda dels articles de consum doméstich, en los mercats de Barcelona en lo dia d'ahir.

Carns y despullas sense variació. (Publiquem los preus en los números dels dijous y diumenges).

Pescaterias. — *Mercat del dematí.* — Assortit de llus de palangra que 's venia á 4 rals y mitx, y 'l petit á 24 quartos; llagostins á 7 rals; llenguado á 5 y mitx; molls y congria á pesseta; calamarsos també; llubarros y llagosta á 3 rals; boga y saitó á 16 quartos y sardineta á 10.

Mercat de la tarde. — Las mateixas menas de peix que 'l dematí y regint poch mes ó menos idéntichs preus.

Secció de Noticias BARCELONA

SESSIÓ DE L' AJUNTAMENT.

Ahir á la tarde l' Ajuntament celebrá sessió extraordinaria presidint lo tinent d' arcalde senyor Pujol y Fernandez. Un cop llegida per lo senyor Secretari l' acta de l' anterior sessió, lo senyor Cabot demaná que constés en ella, l' incident que ocasioná lo haber esqueixat lo senyor Fontrodona una proposició que firmava lo senyor Catalá, y de lo que ja n' están enterats nostres lectors. Contestá unas pocas paraulas lo senyor Pujol y Fernandez y prenentla lo senyor Farriols en nom de la Secretaria del Municipi, digué, que la lley no li permetia fer constar en l' acta los incidents d' ordre. Replicá lo senyor Cabot pregant al Ajuntament que no li negués que consti en l' acta lo fet y las explicacions de aquell incident; cosa que, segons digué, evitaria certas cosas que no convenen als que ocupan un lloch en lo Municipi.

Passats á votació nominal s' acordá que no constés en l' acta per 19 vots contra 9.

Explicaren sos vots negatius los senyors Modolell y Toda y afirmatius los senyors Martorell y Escuder.

Entrantse acte seguit en lo despaig or-

dinari se doná compte del dictámen, conegut ja, ab lo nom de: *Proposició-Modolell* que sens dupte recordarán nostres lectors. Aquesta proposició fou presentada per lo regidor senyor Modolell, temps endarrera, y en ella se demanava que los deutes del Ajuntament se paguessin per rigurós ordre d' antigüetat y que las Commissions no poguessin gastar mes de lo que tenian assignat en lo pressupost, com aixis mateix, que avans de gastar qualsevol cantitat se 'n dongués compte al Ajuntament.

També recordarán que la Comissió primera se feu seva la citada proposició y que l' Ajuntament acordá que lo dictámen tornés á la Comissió á fi de que estudiés la cosa mes detingudament. Donchs bé, ahir torná al Consistori lo mateix dictámen un xich mes ampliat y després de haberse llegit, se presentá una esmena suscrita per lo senyor Fontrodona, en la que ab l' excusa de reformar tres bases, lo que 's feya era deixar altra vegada las cosas com avans estaban. Dihém aixó perquè l' article referent á que 'ls deutes fossen pagats per rigurós ordre d' antigüetat, lo reforma l' esmena dihent que serán aixis pagats, mes ab las quantitats que sobrin de los demás gastos; y com son tant grossos los del Ajuntament, es de suposar que 'ls deutes antichs no podrán esser pagats, igualment qu' avans.

La Comissió primera que tant y tant havia cridat; que fins estava disposta á dimittir en cas que no fos aprobat son dictámen; que ab tant calor l' habian defensat defensant los fueros del Ajuntament y fent esperar millors dias als acrehedors del Municipi, acceptá desseguida l' esmena del senyor Fontrodona, que desfeya completament son dictámen.

Lo senyor Cabot, mes be que l' esmena, atacá enérgicament, ab rasgos brillantíssims, y frasses gráficas y sobre tot ab moltíssima rahó, á la Comissió primera quals individuos senyors Pujol y Fernandez y Modolell, havian defensat ab tant valor y ab tanta energia en passadas sessions lo dictámen que havian formulat y que després tant poch los ha costat en desferlo casi completament, acceptant l' esmena citada.

Los senyors Pujol y Fernandez y Modolell, contestaren al senyor Cabot, venint á dir que alguna cosa quedava en lo dictámen y que si no l' apoyavan íntegro, era porque no podian, puig tenian sos duptes sobre si la lley facultava al Arcalde per la ordenació de pagós.

Fou aprobat fent constar sos vots en contra los senyors Cabot y Escuder.

S' acordá també nombrar á don Antoni Darder y Llimona, veterinari del Escorxador, ab lo sou anyal de 1,500 pesetas.

A las 8 se terminá la sessió després d' haber aprobat varios dictámens particulars.

Las firas y festas y 'l «Diari de Barcelona.»—Ab motiu del fiasco qu' han tingut las firas y festas d' aquest any, lo *Diari de Barcelona* aprofita la ocasió per cridar contra ellas y dir que la ciutat no las vol.

Dispensins lo colega si li dihem que ha pres la qüestió baix un punt de vista completament equivocat.

En primer lloch debia reconeix que

las firas y festas de Barcelona alguns anys han estat á bona altura. ¿Recordarém l' any de la Exposició industrial? ¿Haurem de recordar lo de la Exposició d' arts suntuarias y de la gran festival á la que hi concorregueren mes de 800 coristas de las societats euterpenses?

En segon lloch, no es cert que 'l vehinat d' Barcelona no estiga per firas y festas. Aquestas atrauen gran aflluencia de forasters á la nostra ciutat y despertan als industrials tots, produhints un moviment que sol rendir grans resultats,

En tercer lloch, no creyém que unas festas y firas desdigan de l' importancia d' una ciutat com la nostra. puig capitals de molta mes categoria anuncian cada dia grans festas y concursos.

Lo que pot di l' *Diari*, y ab aixó li subrará tota la rahó, es que l' Ajuntament de Barcelona ha obrat ab una llaujerésa may prou cesurada, fiant l' éxit d' unas festas y firas tan brillantment inauguradas anys arrera, á juntas que careixen de prestigi y que no tenen pas acreditada la seva aptitud.

Y partint d' aquet punt de vista, de segur que defensaria millor los interessos de Barcelona, procurant que en lo sucesiu las firas y festas sigan dirigidas per Juntas mes idóneas, que no pas demanant que 's rellequin al olvit.

Nosaltres, entre ferse malament ó que no 's fassin, preferim lo segon; pero voldriam, com la generalitat dels barcelonins, que 's celebressin y que 's celebressin bé.

Los fiascos d' aquest any y del passat deuen servir de lliçó; mes aquesta ha de consistir en realisarlas com cal un altre any, donant per disolta á l' actual Junta de *Notables* y nombrantne ab prou temps un' altra que sápigat de que se las hegui y que pugat contar ab las simpatías y l' apoyo dels barcelonins.

Martirologi de la premsa.—Hem rebut un ofici del Govern Civil, en lo qual se 'ns manifesta que ha sigut denunciat lo periódich de Cádiz titulat *La Prensa Gaditana*, per un article que publicá en son número d' avans d' ahir.

Ho sentim.

Rectificació.—Lo periódich de Reus *Las Circunstancias*, del dijous, que ahir se rebé en Barcelona, copia en catalá un suelto publicat dias enrera per nosaltres referent á uns bustos de barro exposats en lo passatge del Crèdit; pro nostre colega de Reus ha suferit una equivocació. Al copiar lo suelto ha esmenat lo nom del autor de ditas esculpuras, atribuhintlas al jove dibuixant D. Frederich Prieto, essent aixís que nosaltres diguerem que l' autor era D. F. Bieto, jove també de Reus que cultiva la esculptura ab profit, en nostra ciutat.

Subasta.—En las oficinas de la Junta del port se verificá avans d' ahir la subasta pera la construcció del terraplé dels molls de Barcelona y la Capitanía. Se presentaren tretze proposicions y s' adjudicá 'l remat á favor de D. Narcís Cortinas per la cantitat de 156.000 pessetas, lo qual importa la crescuda economía de 45.802 pessetas sobre 'l pressupost fixat.

Ferit.—En una taberna del carrer del Hospital sigué detingut ahir un subjecte per dos agents de la autoritat y conduhit á una casa de cambi del mateix carrer

pera registrarlo ab mes detenció; mes en lo moment d' entrarhi se tragué un revólver ab l' intent, segons sembla, de fer foch contra los dos agents; pero 'l tiro se li dispará avans d' hora y 's causá una ferida en la má.

Lligat al acte, sigué conduhit á la casa de Socorros y d' allí á la presó; no sabém per quin motiu lo detingueren los agents.

Autor premiat.—Se diu que un dels poetas qu' han guanyat premi en lo Certámen de la societat «Julian Romea», es lo senyor D. Márcos Zapata, autor de *La capilla de Lanuza*.

Los adornos de la Rambla.—Diu un colega que 'ls adornos de la Rambla per are no 's tocarán, puig hi ha l' idea d' aprofitarlos per las festas reals que 's preparan.

Matansa de tossinos.—Lo dia 9 del corrent comensará en aquesta ciutat la matansa de tossinos.

Festa en lo Passeig de Gracia.—Junt á la hermosa cascada aixecada pe 'ls vehins del Ensanxe en lo Passeig de Gracia, s' hi va situar ahir vespre una música que executá escullidas pessas.

Animá la festa lo disparo d' un vistós castell de fochs, dispostat pe 'l pirotécnic conegut pe 'l *Relámpago*, que sigué molt ben rebut.

La concurrencia al Passeig era inmensa.

Lo senyor Cuyás en lo Consistori.—Per primera vegada després de la famosa qüestió anomenada del *Blat de moro-Cuyás*, en la que aquest regidor hi representá lo paper de protagonista, se 'l vejé ahir en la sessió pública que celebrá l' Ajuntament.

A sa arribada fou saludat afectuosament per los senyors Fontrodona y Batllori.

Desitxariam que no tingués de retirarse per cap altra qüestió semblant.

Robo en la montanya de Montjuich.—En la nit del dijous al divendres, los lladres s' introduhiren en una casa de las que hi ha esparramadas per la montanya de Montjuich, perteneixent á una familia que viu en l' interior de la capital. Lo robo pogué verificarse ab tota tranquilidat, per no estar guardada per ningú la casa. Los lladres entraren pe 'l balcó, tallant ab l' ajuda d' un filibarquí un tros de la fusta y obrintlo després, passant la má per lo forat practicat. Tots los mobles y utensilis de la casa s' han trobat en desórdre, habent desaparecut una carrabina Berdan y dos cadiras-llits, no emportantsen res mes, sens dubte, porque degueren fugir precipitadament al sentir lo xiulet d' un vehí qu' habentse adonat del fet demanaba auxili.

Dos municipals qu' hi ha de punt en aquell lloch no 's van apercibir de res de lo ocorregut, aixís es que 'ls lladres no trobaren entrebanchs en sa fugida.

Trovalla.—Ahir dematí fou trovat en lo carrer del Arch de Sant Agustí un feto embolicat entre uns draps.

Per disposició del jutje fou trasladat al Hospital.

Desgracias.—Ahir foren curats: en la Arcaldía de la Barceloneta un mariner que trevallant en un barco li fou aplastat lo dit anular de la má dreta, y en la casa de Socorro del districte de la Llotja un

noy que presentaba una fractura en la cama esquerra, ocasionada per la caiguda casual d' una pedra.

Inauguració del curs universitari.—A la hora anunciada, la una de la tarde, tingué lloch la inauguració del curs académich. Un acte al que en tots los paissos s' hi dona la importancia que 's mereix y que per si sol denota 'l grau d' ilustració y de progrés á que ha arribat, es un acte cómich, mes que cómich, escandalós, al verificarse en nostre país. Si per los actes oficials deguessem judicar de la cultura dels nostres estudiants, francament deuriem confessar que distan molt de ser y de representar lo que son y representan los estudiants en las demás nacions. Llástima feya sentir lo burgit promogut en lo paraninfo de la nostra Universitat per molts dels alumnos que hi assistian.

En mitx d' aquell soroll pronunciá 'l senyor Plans son discurs inaugural, que ab suma dificultat se sentia. Per avuy no 'n dirém una paraula; solsament adelantarem la noticia de que ha sigut mes bé un sermó, una homilia ó un discurs de seminari, que un discurs inaugural de una Universitat. Com tenim la intenció de ocupárnosen mes estensament, no 'n dirém per ara una paraula mes.

Ocupaba la presidencia lo rector, senyor Casaña, tenint á sa dreta al governador interí de Barcelona, al president de la Audiencia y un representant de la Diputació Provincial, senyor Call y á la esquerra al general segon cabo, senyor Alarcon, al canonge Puig y Estebe y al senyor Fontrodona.

Se repartiren tot seguit los premis als alumnos que mes se distingiren per sa aplicació en l' últim curs académich. Entre 'ls que mes cridaren nostra atenció hi hagué un alumno de medicina que obtingué quatre premis y la noya Maria Teresa que n' obtingué dos, corresponents á la segona ensenyansa. Terminat l' acte y gracias á la amabilitat del senyor Rector y del senyor Romero seguirem algunas dependencias del edifici, de que 'n parlarem un altre dia.

Robo de 8,000 y pico de pessetas.—Segons se deya ahir, la Companya del gas municipal, se trobá á taltar unas 8,000 y pico de pessetas, destinadas al pago de la última quinsena als empleats de la fábrica.

Contratemp.—Lo nostre apreciable colega *La publicidad* acaba de sufrir un' altra ensopegada.

Segons llegim en sas columnas acaba de ser encausat per haber dit, ja fa temps, que un sargento va propasarse contra un transeunt.

Desitxém que aixó no siga res, y sentim los mals ratos que li donan.

«**Lo Nunci**» d' avuy.—Es molt notable é intencionat, lo grabat que en son número d' avuy publicarà 'l nostre estimat colega «*Lo Nunci*».

En la part de text, dona compte de la nostra denuncia en los següents termes:

Velshiaqui que dimars á la tarde, 'ns estábam tots tranquils á la redacció, quan comparegué una minyoneta, molt agraciada, per mes senyas. Nosaltres creguérem que no vingués á veure si li sabiam acomodo, ó bé á vendre picadura, quant te 'ns surt presentantnos un ofici del Fiscal d' Imprenta, di-

hentnos que habian denunciat á nostre estimat colega 'l DIARI CATALA

Sentim lo percans del company; pero celebrém lo adelanto de que las donas comensin á desempenyar cárrechs oficials.

Llástima que comensin pe'l d' estira cordetas.

Carta de Madrid.—Ahir vespre lo tren correu de Madrid portaba un retrás de mes de tres horas; per aquest motiu no podem publicar avuy la carta de Madrid del nostre corresponsal en aquella cort.

Se'ns digué á última hora que 'l retrás del tren fou ocasionat per una averia en la máquina, ocorreguda entre Sarinyena y Tardienta.

Detencions.—Ahir fou detingut un subjecte acusat d' haber escamotejat algunas eynas de ferreteria; y un altre de nació marroquí per haber maltractat á un compatriota seu.

Atropell.—Una noya que passaba ahir per lo carrer de Ronda de Sant Pau, va ser atropellada per un carro, causantli una contusió leve en la cama esquerra, que li fou curada en la casa de socorros del districte de las Dressañas.

Incendi sofocat.—Las nou del vespre serian quan se declará ahir un incendi en l' embalat de *La Nova Mercé* situat en la plassa de Catalunya. Lo foch prengué casualment per la vela que cubria la part esquerra del saló de ball, comunicantse immediatament al ramatje, flors y sostre del mateix, arriant un moment en que las flamaradas feyan presumir la destrucció completa del embalat.

Per fortuna s'hi portá desseguida la bomba que 'ls senyors Alegria y Chiessi tenien en lo Circo Equèstre y comensá á funcionar ab la ajuda de molts individus de la societat que hi acudiren á la primera noticia. Lo tinent d' arcalde senyor Peracaula, s' hi presentá també y doná acertadas disposicions.

Per fi, al compareixer las bombas del Municipi estaba ja quasi dominat lo foch, 'l qual destruí la meytat de la gran vela que cubria 'l costat de la part del carril de Tarragona, casi tota la del sostre, tots los adornos de flors y ramatje del mateix cantó y algunas entenas y cordas.

A pesar d' aquesta desgracia, la Junta Directiva de *La Nova Mercé* se reuní al acte y acordá celebrar lo ball anunciat per avuy, no omitint gasto de cap mena pera presentar lo saló decorat dignament, y ab mes gust y luxu del que estaba. Tots los senyors que habian treballat en la construcció, se prestaren á ajudar en tot lo projecte de la Junta, assegurant tothom que á las deu de la nit d' avuy estaria llest l' embalat nou.

CATALUNYA

Mora d' Ebro, 30.—La carga de brema se paga en aquesta població á 16 pessetas. En Falset sense ser gaire millor que la nostra se paga á 4 duros.

Per aquestos vols hi ha una infinitat de comissionats francesos que n' están fent grans compres pera la exportació.

Castellvi, 30.—La pedregada del altre dia ha causat grans perjudicis en tot aquest terme municipal, puig la majoria de las pedras que caigueren eran mes grossas que adellas, habentni algunas com ous de gallina. La cullita del ví dels propietaris que encare

no habian fet brema, quedá talment destruhida.

MOVIMENT CIENTIFICH Y ARTISTICH.

«Catecisme de maquinistas navals y terrestres».—Hem rebut lo quadern 54 de aquesta important publicació dirigida per don S. Barrera y Ribot.

«Institució libre d' Ensenyansa».—A mida que l' esprit de civilisació s' es anat infiltrant en nostra ciutat, s' han sentit mes y mes las necessitats á ella inherents. Es innegable, donchs, que feya falta una *Institució libre d' Ensenyansa* entre nosaltres, pera satisfacer á la joventut estudiosa que troba ja estret lo camp de l' ensenyansa oficial. Aixó es una conseqüencia del progrés, y com á tal inevitable; conseqüencia de resultats portentosos, que tots los paisos civilisats saben aprofitar millor que nosaltres. La capital d' Espanya nos ha passat devant en aqueix punt, puig que temps ha conta ab una d' aquestas institucions, dignament sostinguda. Nosaltres los catalans, que acostumém á esser 'l porta-estandart de las provincias germanas, no podiam, no debiam seguir tenint d' amagar la cara devant de Madrid. Per fi l' hora ha arribat.

Junt ab una atenta carta firmada per alguns professors, coneguts tots en nostra ciutat, ahir reberem lo propósit de la *Institució libre d' Ensenyansa*. En la mencionada carta se 'ns demana que hi donguém lo nostre parer, que si no es autorisat, será quan menos sincer.

Segons la circular que habem rebut, la *Institució libre d' Ensenyansa* abarca la ensenyansa primaria elemental y superior, la segona ensenyansa, la de Facultats, d' Aplicació y Adorno y preparatoria pera las carreras civils y militars.

La ensenyansa de l' Escola está basada en la metodologia moderna. Aixis mateix adoptan lo procediment pedagógich positiu.

Las ensenyansas segona y de Facultats se divideixen en duas seccions. Una ab arreglo á los programas dels establiments oficials, pera 'ls matriculats en aquestos. Altra ab arreglo al plan pedagógich de l' Escola. En aquesta—diu lo prospecte,—se suprimeix lo llibre de text; en aquella se conserva com un mal inevitable per are.

Per aquest estil s' enumeran los propósits per demés lloables, de la *Institució libre de Ensenyansa*. Molt nos plau poderho consignar aixis y per la nostra part desitjém tota mena de prosperitats á la Institució que naix. Estém conformes en lo conjunt y aixó ja es prou, creyent com creyém que 's cumplirá tot lo que 's proposa y s' anuncia en lo prospecte.

La *Institució libre de Ensenyansa* ha establert son local en lo carrer de Ataulfo, número 18, entressuelo, ahont de 2 á 4 de la tarde tots los dias lo senyor secretari rebrá á aquellas personas que desitgin detalls. Lo curs se obrí ahir primer de Octubre.

Vetllada literaria.—Avuy dissapte inauguraré las reunions familiars lo «Centre Aribau» ab una vetllada literaria musical. Se llegirán poesias dels senyors Gallart, Guimerá, Company, Novell, Oller y Verdú. Pendrán part en la secció musical, además de lo aplaudit tenor senyor Blanch los distingits artistas Srs. Draper, Dordal (Enrich), Daniel (Manel), Masriera (Enrich) y Pujol.

Augurém á dit «Centre» una brillant concurrencia.

LA MISTURA PERA TERCIANAS DE JAYNE pera curar las calenturas, las febres intermitents y remitents, etc. Aqueixas enfermetats penosas están molt generalment desarreladas per aquest remey quant se 'l pren seguint á la lletra las instruccions.

TRACTEU PROMPTEMENT, LOS FLATOS, DIARS

REA, disenteria, cólera-morbo y las debilitat, de istiu, ó tota enfermetat intestinal, ab lo Bálсам Carminatiu del doctor Jayne de Filadelfia, y obtindréu alivio rápit y segur.

PERA ALIVIAR PROMTE L' AUFECH PROBEU l' Expectorant del Dr. Jayne de Filadelfia, que obra promptement, vencent la contractió convulsiva dels conductes respiratoris y causant la evacuació de las mucositats que 'ls embrassan. Pera la tos ferina y ronquera, aquest medicament es igualment beneficiós, mentres que pera todas las enfermetats pulmonars y bronquials, es tant un paliatiu com un curatiu y un segur y prompte remey pera tota tos y costipat obstinat.

Secció de Fondo

LO QUE DEURIAN ESSER

LAS FIRAS Y FESTAS DE BARCELONA.

(Continuació.)

Gran certámen literari y musical; en lo primer sols deuria premiarse un treball en vers y en prosa; en lo segon solsament un himne. Deuria donarse gran importancia á n' aquets actes. Mol rigorisme, y un premi en diners que fos estimul pera concórrehi. En la part de vers deuria exigirse una oda *al treball*, á la *civilisació*, á la *humanitat*, en fi un assumpto elevat; en la de prosa, un treball que fos solució á una de las molts qüestions materials qu' interessan á la ciutat; en la de música deuria demanarse un himne catalá, baix lletra donada al efecte y distingida en públich concurs, lo qual comensaria pera tocarse en tots los actes oficials que portés á cap la Junta.

Del port s' en podria treure gran partit. Podria simularse l' atach d' un port per una esquadra y defensa d' aquest; lo Govern podria y deuria ajudar molt aquesta part del programa. En aquest acte podrian ferse esperiments de tots los adelantos que la ciencia de la guerra ha inventat per la defensa dels ports, y podria ternenar ab una festa marítima, castell de fochs en la mar, regatas, etc.

Invitació á tots los pobles de Catalunya pera que enviessin las sevas comparsas y las sevas coplas, no deixant los trajos tipichs del pais d' hont provenen. De todas s' en podria fer una gran professó pera conéixerlas y admirarlas en la seguretat de veure cosas qu' avuy nos son completament ignoradas. L' animació que darian, escampadas per la ciutat durant vuit dias, ab sos característichs balls y especials tonadas fora indescriptible. Com á resultat d' aixó, podria publicarse algun treball sobre 'ls trajos, costums, balls d' aquestas comparsas que fora tan curiós, com digne d' estudi.

Cada vegada las festas deuria perpetuarse per algun recort que deixessen, y aixis com se forma la galeria de catalans il·lustres en la gran sala de Cent, podria formar part del programa la erecció d' un monument públich á la memoria de un gran patrici, d' un fet, d' una institució digna de esser recordada en nostra benvolguda terra. La falta que 's nota en esta ciutat de aquesta mostra d' ilustració, propia dels pobles grans qu' aixis donan á coneixer son agrahiment, justificaria aquest acte.

L'últim dia de las festas deuria destinar-se á expansió de vehinat, la mes popular de totes. L'ensaig del fanal fet algun any dona la següent idea. Cada un dels carrers construhiria un fanal y aquest aniria acompanyat d'una comparsa del vehinat; gent dispersada, procurant reunir al humor la major part de gust artístich. Totes las comparsas formarian una gran professó per l'istil de lo qu'era l'enterro d'en carnestoltas fa alguns anys. Lo bullici de tanta gent reunida, la broma propia del acte. los descompassats esquellots de tant y tant instrument de sos género deixarian un recort de desordre inolvidable.

Aquesta professó se disoldria al esser en una gran plassa com la de Palacio ó la de Tetuan, y allí, lo primer any se podria fer un *auto de fé* de tot lo que constituheix la part ridícula y tonta de nostras estimadas tradicions, aixó es: los gegants, los nanos, las trampas, los gurniments de certs edificis públichs, lo Drach de Vilafranca, si se esqueya á passar per allí, inutilisant aixís tot lo que dona pretest á no compendre la vida de las festas de avuy, tal com las senten los pòbles civilisats; pero que es necessari que no olvidin los nostres botiguers que aspiran y ocupan alguns d'ells los sitials de nostre Ajuntament, que ja no tenen rahó de esser las sortijas y l'ou ballant pera formar part de un Programa sério. Avuy los noys ja ho fan sols, sens un arcalde de barri que hi posi ordre, ni un gacetiller que 'n dongui conte, calculant los bitllets de una rifa extraordinaria que han donat vida á tants ó quants rengles de cadenas, y es que avuy, com diu gráficamente un de nostres bons poetas, y millor amich nostre; *cadenas, ni de broma las volem.*

Passats los vuyt dias de festas entrarian los dedicats á assumptos científichs.

La Junta deuria animar á totes las corporacions pera que celebressin grans congressos nacionals y fins internacionals, exposicions, festivals, certámens, carrras de caballs, concursos gimnástichs, etc., etc., etc. Lo cuidado de ella deuria esser pendre la iniciativa en tot é indícarho á las corporacions mes senyaladas pera durho á terme; fundar valiosos premis; facilitar locals, medis de viatjar obtenint concessions de las empresas de ferro-carrils, en una paraula, fer possible un gran programa, y agradable la vinguda de tanta gent forana.

Com se veu he procurat en aquestas bases pera un programa, ferho tot fácil porque conto ab lo concurs de tothom y aixís lo trevall queda repartit y vist.

No m'entretinch en detalls com he dit al principi: lluminarias, funcions dramáticas, exhibicions de tota mena, assumptos son d'especuladors, y aquests ja se en cuidarán de lluhirse pera atraure concurrents.

La Junta deu estar á l'altura de sa missió, y l'modo que propono pera elegir-la crech que es garantía d'acert. Tothom se hi veu representat: indirectament tothom ha emitit lo seu sufragi, porque es raro en Barcelona trobá una persona que no pertenesca á una ó altre corporació.

No deu olvidar cap Junta, que pertany á una ciutat en la que hi ha molts modos de pensar, y en la que ningú pot dir: jo soch de la majoria, porque aquesta en absolut no existeix; per lo tant la seva

táctica ha de emplearla contentant á tothom fense veure en tots los actes; ja sia animant una manifestació profana, ja formant part d'una manifestació relligiosa. Ha de creure que las Festas y Firas no las deuen fer cers elements, sino tots. Aixó fora causa d'armonía y faria que ellas siguessin desitxadas y alabadas per tothom.

Molt podria afegir á n' aquest escrit y no se si 'm decidiria á trauren res. Crech haver complert ab lo deber que 'ns imposa 'l sé fill de Barcelona tractantse de un assumpto com l'actual: qui mes hi sápigua que mes hi diga.

M. de M.

LOS RETRATOS DEL SALO DE CENT.

Lloable per molts conceptes es l'acort prés per nostre Exm. Ajuntament al disposar que s'augmentés ab la colocació del retrato d'un catalá ilustre contemporani la testa anyal que ab tant bon sentit varen instituhir los ilustres regidors que en l'any 1872 rejentaban la nostra ciutat. Y dihem que es lloable per molts conceptes porque las bellas arts y nostres artistas las bellas lletas y nostres escriptors, y mes que tot lo sentiment de veneració, agrahiment y respecte trova pinzells y plomas prou entussiasas pera marcar anyalment l'avens de Catalunya y la bona qualitat de sos sentiments y son caracter, sempre nobles y justiciers.

Las grans figuras de la nostra historia no poden ja quedar olvidadas y tots los qui en epoca mes ó menys llunyana, ja ab sa ploma, ja ab son patriotisme ó ab la defensa de nostras venerables institucions van ferse acreedors á la admiració no solsament del nostre poble sino de tots aquells que se estiman y se consideran com a civilisats y llures tindran digne colocació en la nostra casa payral pera servir de estímulo á las nostras generacions presents y futuras ensenyantnos a *recordar lo passat, ordenar lo present y provehir al esdevenidor.*

Dos personatjes, ben dignes per cert y de gran significació en la nostra historia antiga y contemporánea, han sigut los elegits aquest any per esser colocats en la galeria de catalans ilustres; lo canonje Clarís, lo ferm patri-ci, lo catalá de carácter indomable y de virtuts exemplars y lo Doctor Balmes, lo filosoph profont, lo sacerdot virtuós.

Res podem dir referentment á la part biográfica ó cronológica encarregada á literats tant caracterisats y distingits com lo senyor D. Joseph Coroleu y lo reverent D. Jaume Collell. La nostra tasca es purament artística y per tant ha de circumscriurers á dar compte á nostres llegidors dels retratos pictórichs executats per los coneguts artistas Srs. Borrell y Reynés (D. Antoni).

Lo retrato de D. Pau Clarís fou lo primer que s'exhibí á la vista de la distingida y nombrosa concurrència aplegada en lo Saló de Cent y devem confessar que 'ns hauriam guardat be prou en aquells moments de fer un judici de las obras exposadas tenint en compte las malas condicions de llum y de distancia á que debiam observarlas; empero posteriorment y en otras condicions hem pogut apreciarlas y anem á dar nostra humil opinió.

La primera condició imposible en lo retrato es sens dubte le semblansa; no obstant aqueixa condició si era fácil y asequible al senyor Borrell, era mes difícil y espinosa al senyor Reynés, cosa que per altra part potser l'afavoriria, tota volta que fugia d'enotjosas opinions y fins de comparacions apassionadas. Açó no vol dir que D. Antoni Reynés no hagués de posar en joch tots los coneixements literaris y las influencias artísticas pera conèixer la verdadera ó la mes aproximadament exacte fesomia de son personatge; de mes á

mes quan hi ha entre nostres escriptors qu posseheix lo mes exacte, potser, dels retratos d'en Clarís, reproduhits per me li del grabat, en la ressenya que de sos funerals va ferse immediatament á la seva mort.

Deixem, donchs, aqueixa condició y circunscribimnos á las de color composició y dibuix.

La última obra del Sr. Reynés peca á nostre entendre de monótona y poch composta. Allí hi ha la fredó de la estatua mes que la vida del retrato. Lo senyor Reynés sembla que no se ha procurat de las vestiduras del personatge que ell ha sabut veurer solsament negres quan podia saber per deducció que estava en llibertat de vestirli la histórica gramalla, ab lo qual creyem hauria pogut donar otras condicions de colorit á la figura fentla ressaltar del fondo, que ab sa entonació fosca, casi negre, li pren relleu y esmortuheix tot lo quadro.

Per altre part la testa y mans son descuidadas, particularment la primera en la que fins hi trovem faltas de dibuix, advertint al senyor Reynés qu' aquestas faltas son mes punibles en ell qu' ha presentat otras obras en las quals ha demostrat sas bonas condicions pictórichs y sa aptitud artística.

En una paraula, si la última obra del senyor Reynés no la dona ell per acabada, sia per la premura del temps ó per otras dificultats que s'hi hagen oposat, esperarem rectificar nostre judici quant l'obra sia termenada, empero si no es aixís sentim no poder dedicarli nostras alabansas, que si son humils y desautorizadas, no per açó son menys entussiasas y dictadas per la bona fé.

L'altre retrato ó sia lo del doctor don Jaume Balmes, es obra del pintor senyor Borrell. En ell ha procurat son autor vencer las dificultats que se li oposaban al considerar la condició del trajo talar y l'fondo que li resultaria. Aquest obstacle l'ha salvat lo senyor Borrell, donant per fondo al quadro una biblioteca ahont ha pogut fer gala de diversa entonació y ha procurat donar á la figura una actitud que respongués mes ó menys al carácter del personatge.

Ben dibuixats están, en general, la figura y detalls apesar de que trobem las mans petites y en sa consecuenca desproporcionadas; empero la part de composició y colorit mereix elogis tota vegada que demostra enginy en pintar alguna cosa mes que la fesomia d'un home que per sos mèrits y condicions personals, mereix un lloch preferentissim entre nostres mes autorisats pensadors.

Las qualitats que s'observan en la obra del senyor Borrell, fan molt passadoras algunas faltas que una minuciosa y rigorista crítica veuria en lo espatller de la cadira de baqueta d'un cuuro massa modern ó en lo detall de vestir l'incómodo manteu en horas d'estudi y de meditació, com son las que s'passan en lo quarto particular d'estudi ó en la franca biblioteca pública.

En resum la obra del senyor Borrell indica estudi de la obra, bona voluntat y empenyo en salvar las dificultats que las condicions del personatge retratat rigorosament li imposaban.

Finalment, per nostra part, 'ns felicitem de que aquest any s'hage novament celebrat un acte d'aquesta importancia y que com va dir molt be nostre arcalde primer creyem ha de persistir y continuar ab esplendor creixent; porque indica lo molt que pot y lo molt que val Catalunya dintre de la nacionalitat espanyola.

C. P. y M.

Correspondencias

DEL DIARI CATALÀ.

Paris 29 de Setembre.

Lo *Journal Officiel*, porta 'ls nomenclatures de M. Horaci de Choiseul per lo carrech de subsecretari d'Estat en lo ministeri de negocis extranjers y l de M. Raynal, per lo de subsecretari en lo ministeri de trevalls pú-

blich. A proporció que 's van rebent notícies del estranjer, se coneix l' efecte que ha produhit per tot arreu la circular de M. B. Saint Hilaire donant á coneixre las tendencias del nou ministeri. La seguretat ab que parla dels propòsits que l' animan, ha restablert la tranquil·litat que per un moment habia desaparegut d' algunes cancelleries. La Alemania y l' Austria que son las duas nacions á las que mes d' aprop interessa la actitud de la Fransa van apareixen mes tranquil·lidades, segons se despren de las declaracions fetas per alguns dels òrganos de la premsa.

Lo cambi de situació ha excitat vivament als ultramontans. Lo nunci ha visitat al ministre de negocis estranjers, declinant tota responsabilitat en la qüestió del document firmat per algunes congregacions y publicat per *La Guienne*. Ha demanat al mateix temps que se li indiquessen las condicions necessaries per obtenir lo reconeixement, que son: estatus, situació financiera, acta d' aprobació per part de la S. S. y caràcter de las funcions que desempenyan.

En lo ministeri de negocis estranjers ha tingut lloch avuy la primera recepció feta per Saint Hilaire. A ella hi han acudit casi tots los individuos del cos diplomàtic, embaixadors d' Espanya é Italia, ministres d' Inglaterra, Estats-Units, Xile, Grecia, Bèlgica, Servia, Països Baixos, Perú, Japó, Confederació de la Plata, Russia, Turquia, etc., etc.

En alguns llocs s' han verificat ja 'ls banquets projectats per celebrar l' aniversari de Chambord. Se distingeixen tots per las llàgrimes que s' hi derraman, las oracions que s' hi resan y l' *champagne* que s' hi consum. Lo demés es música celestial.—X.

Vilafranca del Panadés 30 Setembre.

Avuy ha sigut dia de grans emocions. Ab motiu d' haber deixat de existir una dona perteneixent al culte evangelista, ahir per la tarde correu la veu de que á las vuit de aquest dematí tindria lloch l' enterro. Pero lo senyor Arcalde, preveient tal vegada que aquest acte donaria ocasió á que desapareixessen algunes preocupacions formadas contra 'ls que professan aquella religió, ha tingut á bé exigir que dita cerimonia se verificués á las sis del dematí; ab lo qual la major part del públich vilafranquí podia molt bé quedar xasquejat de presenciariho. Y no creyent probable que aixó fos suficient, ha previngut (demostrant aixís una intolerancia propia dels temps canovistas), als que hi debian actuar, que se abstinguessen absolutament de fer cap classe de demostració de la seva religió devant del públich, fins prohibintlos que portessin la sagrada Biblia en las mans. A pesar de tot, un numerós públich, desitxós de presenciariho, ha anat acudint y acompanyant la comitiva y lo cadavre fins al Cementiri, ahont han rebut lo gran xasco de no poguer sentir la peroració que debia fer lo missionista evangélich devant del cadavre, per haberse negat lo sepulterer á obrir las portas del Cementiri civil, manifestant que obraba per òrdre del Arcalde, qui no content encara de aixó, ha disposat que lo cadavre fos depositat en la Sala mortuoria: Aixó ho han presenciat unas quatrecentas personas que comentaban, además de la intolerancia, la barbaritat que 's cometia deixant sense sepultura un cadavre en verdader estat de descomposició, ja que aquella bona dona morí dels tífus á las tres de la matinada d' ahir. Lo Cementiri casi toca á las parets de la població.

La comitiva s' ha retirat molt conmoguda, puig se creya usar de un dret que la lley li concedeix, y sumisa al mateix temps, porque ha volgut donar probas de que sap obehir los manaments de la Autoritat.

A las quatre de aquesta tarde continuaba lo cadavre depositat en la mateixa Sala mortuoria, despedint un fetor insoportable.

Diuen que 'l dia tres del mes vinent á la tarde arribará lo nou Rector, al qual se li prepara una ruidosa y extraordinaria recepció que se compondrá de grans tochs de campa-

nas, músicas y castelli de focs artificials, etcétera, etc.

¡Quin contrast! Per los uns tot, pe 'ls altres pres!

Lo Corresponsal.

Secció Oficial.

Companyia dels ferro-carrils de Tarragona á Barcelona y Fransa.—Desde 'l dia 8 inclusiu del mes d' Octubre pròxim quedarà suprimit lo tren suplementari número 22 bis que pera la temporada d' istiu s' habia establert y s'artia de Granollers á las 7h 8m del dematí ab viatjers pera Port-Bou y Fransa.

Barcelona 30 de Setiembre de 1880.—Lo Secretari, Miquel Victoriá Amer.

Associació d' Ingeniers industrials de Barcelona.—Aquesta Associació ab l' objecte d' elegir 'ls individuos que deuen compondre la Junta Directiva en lo pròxim any acadèmic, se reunira en Junta general ordinaria lo dia 16 del mes d' Octubre segons prevé l' article 17 dels Estatuts.

Barcelona 30 Setembre de 1880.—P. A.—Lo Secretari general, Pau Pujol.

Academia de Taquigrafia de Barcelona.—Aquesta Academia celebrará avuy dissapte 2 del corrent á las 9 del vespre, en son local (Comte del Assalt, 42, primer) sessió oral-práctica en la que disertará lo senyor Académich don Artur Mola.

Barcelona 1 d' Octubre de 1880.—P. A. del C. D.—P. Company Fages, Secretari.

Foment graciense.—Lo diumenje dia 3 del corrent, á las 10 del dematí tindrà lloch la obertura de las classes de ensenyansa pe 'l curs de 1880 á 1881.

Lo que 's fa públich pera coneixement dels socis y públich en general.

Gracia 1 d' Octubre de 1880.—Lo President, Francisco Derch.—Lo Secretari, Francisco Estrader.

Cos de Telégrafos.—*Telégramas rebuts en lo dia de la fetxa y detinguts en dita ofissina per no trobarse á sos destinataris.*

Londres. Dudoux 15 Claris, sens senyas.—Madrid. Bordato, Teatro Espanyol.—Marsella. Serra, sens senyas.—Barbastro. Maria Mediavilla, Escuela, 2, segon.—Aicoy. Escriche, Sant Pau, hostel de sant Blay.—Aix. Soniot, sens senyas.—Idem. Charles, Hotel Orient.

Barcelona 30 Setembre de 1880.—Lo Director de la Secció, Orestes de Mora.

Defuncions.—Desde las 12 del 30 á las 12 del 30 de Octubre.

Casats, 1.—Viudos, 2. Solters, 1.—Noys, 3.—Abortos, 1.—Casadas, 1.—Viudas, 2.—Solteras 2.—Noyas, 5.

Naixements.—Varons 4.—Donas 5.

Secció Comercial

PORT DE BARCELONA

Embarcacions entradas en lo dia de ahir

De Cette vapor Navidad ab drogas.
De Marsella vapor Estremadura ab canem.
Dv Id. vapor Guadiana ab efectes.
De Valencia y Alicante vapor San José ab espart.
Además 2 barcos menors ab vi.

Despatxadas

Pera la Mar goleta de guerra Concordia ab efectes.
Id. Gottemburgo vapor sueco Helios.
Id. Manila vapor correo de Espanya.
Id. Marsella vapor Segovia.
Id. Palma vapor Lulio.
Id. Buenos Ayres bergantí Adelante.
Id. Montevideo bergantí goleta José Maria.
Id. Savannach corbeta rusa Alma en lastre.
Además 6 barcos menors ab efectes.

Sortidas.

Pera Niga goleta Frant. N. D. d' Afrieque.
Id. New York dorbeta italiana Cândida.
Id. Marsella vapor Andalucía.
Id. Manila vapor Espanya.
Id. Palma vapor Lulio.

CAMBIS CORRENTS

DONATS PER LA JUNTA DE GOVERN DEL COL·LEGI DE CORREDORS REALS DE COMERS DE LA PLASSA DE BARCELONA LO DIA 1 DE OCTUBRE DE 1880.

Londres, 90 d. fetxa, 47'85 per 5 ptas.
Paris, 8 d. vista, 5'01 p. per id.
Marsella, 8 d. vista, 5'01 p. per id.

8 DIAS VISTA.		DIAS VISTA	
Albacete.	1 1/8 dany.	Málaga.	1 1/4 dany.
Alcoy.	1/2 »	Madrid.	1/8 »
Alicant.	3/8 »	Murcia.	1/2 »
Almeria.	1/2 »	Orense.	3/4 »
Badajos.	1/4 »	Oviedo.	3/4 »
Bilbau.	1/4 »	Palma.	3/4 »
Búrgos.	3/4 »	Palencia.	3/4 »
Cádiz.	3/8 »	Pamplona.	3/4 »
Cartagena.	1/2 »	Reus.	1/2 »
Castelló.	3/4 »	Salamanca.	7/8 »
Córdoba.	3/8 »	San Sebastián.	3/4 »
Corunya.	1/8 »	Santander.	1/4 »
Figueras.	5/8 »	Santiago.	1/8 »
Girona.	5/8 »	Saragossa.	3/8 »
Granada.	1/2 »	Sevilla.	1/8 »
Hosca.	3/4 »	Tarragona.	3/8 »
Jeres.	3/8 »	Tortosa.	3/4 »
Lleyda.	5/8 »	Valencia.	1/4 »
Logronyo.	7/8 »	Valladolid.	1/2 »
Lorca.	7/8 »	Vigo.	1/8 »
Lugo.	1/2 »	Vitoria.	3/4 »

EFFECTES PUBLICHS.

Tit. al port. del deute cons. int. 22'77 1/2 d. 22'80 p
Id. id. exterior em. tot. 23'25 d. 23'25 p.
Id. id. amortisable interior, 41' d. 41'25 p.
Ob. pera sub. á fer-car. de tolas em. 46' d. 46'25 p.
Id. del Banch y del Tresor. série int. 100' d. 100'50 p
d. id. exterior, 100'50 d. 101' p
Id. Tresor sobre prod. de Aduanas, 98'50 d. 99' p.
Id. del Tresor Isla de Cuba 92'25 d. 92'40 p.
Cedulas del Banch hipotec. d' Espanya, ' d. ' p.
Bonos del Tresor 1.ª y 2.ª série 99' d. 99'50 p.
Accions del Banch hispano colonial, 128'90 d. 129'10 p

ACCIONS.

Banch de Barcelona, 147'50 d. 148' p.
Societat Catalana General de Crèdit, 197' d. 198' p.
Societat de Crèdit Mercantil, 40'15 d. 40'35 p.
Real Comp. de Canalizació del Ebro, 14'25 d. 14'50 p.
Ferro-carril de B á Fransa, 131'25 d. 132'25 d.
Id. Tarrag. á Martorell y Barcelona, 242' d. 242'50 p.
Id. Nord d' Espanya, 75'75 d. 76' p.
Id. Medina del Campo á Samora y de Orense á Vigo 78'50 d. 78'75 p.
Id. Valls á Vilanova y Barcelona, 46' d. 47' p.

OBLIGACIONS.

Emprèstit Municipal, 100'25 d. 100'75 p.
» » emissió l'er Janer 1880, 94'85 d. 95'15 p.
» Provincial, ' d. ' p.
Ferro-carril de Barc. á Saragossa, 114'75 d. 115' p.
Id. id. id.—Série A.—63'25 d. 63'75 p.
Id. id. id.—Série B.—63'50 d. 64' p.
Fer-car. Tarrag. á Barc. y Fransa, 105'85 d. 106'15 p.
Id. Tarragona á Martorell y Barcelona y de Barcelona Girona, 102'25 d. 102'50 p.
Id. Barc. á Fransa per Figueras 68'50 d. 68'65 p.
Id. Minas S. Joan de las Abadessas, 90'90 d. 91'15 p.
Id. Grau de Valencia á Almansa, 49'50 d. 50' p.
Id. Córdoba á Málaga, 59'50 d. 60' p.
Aguas subterráneas del Llobregat, 89' d. 90' p.
Canal 5d' Urgell 59'25 d. 59'50 p.

TELÉGRAMAS COMERCIALS.

Liverpool 29 Setembre de 1880,
Vendas de cotó, 7000 balas,
A entregar baixa 1132.
Ahir id. id. 1132.
Manxester.—Sostingut.
Nova-York 28 Setembre.
Cotó 11 7/8 or.
Arribos 85000 balas en 4 dias.

COTISACIÓ oficial de las Bolsas de Madrid, Paris y Londres, del dia 1 de Octubre de 1880.

Madrid. Renta perpet. int. al 3 p. 'l. 22'80
» ext. al 3 p. 23'10
Deudaamort ab interés de 2 p. 'l. int. 41'95
Bonos del Tresor de 2,000 rals. . . . . 100'10
Oblig. del Banch y Tresor, série int. 100'50
Id. del Tresor sobre prod. de Aduanas 100'60
Id. generals per ferro-carrils. . . . . 46'15

TELEGRAMAS particulars de las Bolsas de Madrid Paris y Londres.

Madrid.—Consolidat interior. . . . . 22'67 1/2
Subvencions . . . . . 47'10
» Bonos. . . . . 101'
Paris.—Consolidat interior. . . . . 21'06
» » exterior. . . . . 21'68

BOLSÍ. (Segons nota de la casa Espinach).—A las deu de la nit quedava lo Consolidat á 22'92 y 1/2 diner y 22'95 paper.

SECCIÓ DE ANUNCIS

PERA CALSAT BO Y BARATO

Carrer de SANT PAU, núm. 37.

BASAR DE LA UNIÓ

GRAN QUINCALLERÍA DE SERRA Y COMPANYÍA

JAUME I, núm. 12.

Los duenyos d'aquest establiment tenen 'l gust d' oferir al públich un gran y variat assortit de géneros de totes classes com son: Petacas, Monederos, Albums, Tarteros, Carteras, Juguets, Banos, Cuchillería, Paraigüas, Sombrillas, Jerros, Candeleros, Perfumería, Bisutería de totes classes, Aranyas de cristall de Bohemia y demás artículos de utilitat y ornat.

Jaume I, 12, y Daguería, 5.

IMPORTANT ALS MALALTS.

Lo acreditat Gabinet de curació del senyors Monedero y Cuesta, s' ha traslladat al carrer de Sant Pau, 55, entressuelo, ahont continuan curantse ab lo mes complert éxit totes las enfermetats sífilitics y venéreas, los herpes (briants) y escrófulas, la impotencia y las enfermetats de la matris. Las incontestables ventatjas obtingudas per nostres malalts, qual número de curacions, en los últims sis mesos, ascendeixen á vuitcentas quaranta, son la major recomendació de nostra consulta.

LA MANRESANA.

Fábrica de pólvora de Canals y companyia.

Tres vegadas premiat pe'l Govern de la Nació.—Duas, provehidors de la Real casa y condecorats ab la creu d' Isabel la Católica.

Aquesta fábrica, la mes antiga de las que avuy dia existeixen en Catalunya, la que conta ab majors recursos pera 'l bon servey de sos favorexedors, (pera lo qual no ha perdonat sacrificis en proporcionarse las má uinas mes adelantadas fins avuy conegudas), per aqueix concepte ofereix al públich pólvora de cassa y mina y metxa pera barrinadas de la mes superior qualitat, á preus sumament módichs.

Pera 'ls pedidos al engrós, dirigirse en Manresa á l' Administració de aquesta Societat, Muralla de Sant Domingo, número 9, y en Barcelona, carrer dels Ases, número 6, y pera las compres á la menuda, á los depósitos establerts en totes las principals poblacions d' Espanya.

ALUMBRAT CALEFACCIÓ Y FORSA MOTRIS.

Pera los senyors propietaris é industrials situats en los punts ahont no existeix lo gas pera 'l alumbrat públich. Se trobará de manifest en la serrallería de Costa, carre de Carreras, 6, devant dels banys de Sant Bertrán, á la sortida de la Porta de Santa Madrona.

SOLUCIÓ CASES

de clorhidro fosfato de cals.

Unica aprobada y recomenada, per la Real Academia de Medicina y demás corporacions mélicas, que la recomanan eficazment com 'l mes poderós dels reconstituyents, pera los casos de debilitat general, clorosis, raquitisme, tisis, falta de appetit, etc., sustituhint ab ventaja á la de Coirre.—Al por major Senyors Aviñó y Cases, plassa de la Llana, 11.—Barcelona.

Enferme-
tats
de la

MATRIS

Proventas delembrás, part, abort.—Tractadas per VIDAL-SOLARES, doctor en Medicina y Cirujía de las facultats de Madrid y Paris.—Especialista en las referidas afeccions y antich metje estern per oposició dels següents Hospitals de Paris: Pitié, dedicat al tractament de las enfermetats de la matris Enfant Malades, ó assilo de noys malalts, y Des Cliniques, dedicat á las donas embarassadas y paridas.

Carme, 3, principal.—Reb de 2 á 4.— Los dias festius de 9 á 11 del dematí.

Marca de la fábrica

CALSAT A MAQUINA.

BARATURA SENS IGUAL.—Carrer de la Fustería, 5. Botinas pera caballero de 7 pessetas y mitja á 12.— Id. pera senyora de 6 á 13. Tot lo calsat portará estampada en la sola la marca de fábrica.

ENTERROS, FUNERALS Y ANIVERSARIS

ANUNCIATS PER AVUY 2.

Donya Ramona Prats y Soler.—Primer aniversari; missas desde las 8 fins á las 12 matí, en l' altar del S. Sagriment, (Sant Jaume.)

Donya Rosa Buhigas y Fabra de Navas.—Funeral y missas á las 10 matí, en Sant Jaume.

Donya Beatris Carroggia y Torella de Martí.—Ofici á las 10 matí, en Santa Clara.

El que hagués perdut

un gos perdiguer blanc, se li entregará donant las demás senyas, carrer de Sant Joan, número 3, serrallería, en Las Cors de Sarriá.

GANGA

Se venen duas casas de preu 6000 duros cada una que produheixen lo 6 per cent net, qual producte se garantisa dos anys per lo venedor al comprador. Si no volen comprar-se las duas, se 'n ven una de sola.—Donarán rahó en l' administració d'aquest DIARI

TINTORERÍA

de Agustinoy, Sant Ramon, 17.

Un sobretodo tenyit	12 rals.	Rentat,	9
Un Jaqué	» 10	»	8
Americana	» 8	»	7
Un pantalon	» 7	»	4
Una armilla	» 4	»	2'50, 15

ARA ES POSITIU.

Los ulls de poll y duricias se curan á voluntat del pacient ab l' Elixir de Garriga.

De venda en sa ofissina, carrer de Sant Antoni Abat, n. 25.

Calsat pera caballers, senyoras, noys y noyas, de las mellors condicions fins 'l dia.—TOT BARATO.—Assalto, 26, sabateria y perruquería.

Lometje y cirugía homeopata

don Francisco Benavent ha regressat á aquesta ciutat de sa excursió al extranjer, continuant las consultas en sa casa, Dormitori de Sant Francisco, número 9, segon, de 8 á 12 del dematí y de 5 á 7 per la tarde.

EDUARDO LOPEZ.

Clases de cálculo mercantil, teneduría de libros, reforma de tota classe de letra, ortografía y correspondencia comercial. á satisfacció del alumno.

Véjintse sos quadros. Viu, Carme, 19, 1.

VIATJES DEL XINO DAGAR-LI-KAO

pe 'ls paissos bárbaros de Eüropa, Espanya, Fransa, Inglaterra y altres, obra traduhida per «El Ermitaño de las Peñuelas.»

«Cuentos Cortesanos» obra original del expressat «Ermitaño de las Peñuelas.» Una y altra se venen al preu de 8 rals en la Llibreria dels senyors Teixidó y Parera, Pí, 6, y en l' Administració de aquest «Diari.»

REUMATISME Y TIFUS

Lancáster, 12, segon, de 3 á 4 —Amalia, 11, segon, de 12 á 1.

curació segura en 3 dias per lo metje VINAS CUSÍ.—

AL GUST INFANTIL

41, ARGENTERIA, 41.

Están de enhorabona los pares de familia.

Acaba de obrirse un establiment de sastrería, especial pera noys. En ell se trobará un variat assortit de trajos de tots gustos y pera totas edats, éssent sos preus mes que baratos. Als col-legis grans rebaixas.

TELEGRAMAS

Noticias del exterior

Segons los darrers telégramas dels diaris extranjeros.

Los acontecimientos de Dulcigno.—En presencia de las forsas albanesas y de l' actitud de Turquía, los montenegrins no gosan avansar y reclaman l' apoyo de l' esquadra. Aquesta no pot emplear la forsa sense órdra dels respectius governs, aixís es que las operaciones contra Dulcigno s' han aplassat fins á terminar las novas negociacions y haber rebut novas instrucciones.

—Tres batallons montenegrins arribaren lo dia 26 á Craia. Al saberho Riza-Pachá ha enviat tropas desseguida en aquella direcció.

—S' ha descobert un complot que tenia per objecte cedir Podgoritza als albanesos. Los principals mahometans, entre ells lo prefecte de la ciutat, han sigut agafats. S' ha trobat á casa seva cartas comprometedoras.

—Lo dia 27 anclá en lo port de Dulcigno un barco acorassat turch, que porta 'l pabelló de vice-almirant.

Discurs del general Grant.—Un telégrama de Nova-York del dia 29, anuncia que 'l general Grant ha pronunciat un llarch discurs, en una reunió republicana tinguda á Warren, estat del Ohio. Ha fet un paralelo entre la política dels republicans y la dels demócratas, y ha dit que 'l partit republicá garanteix la protecció de la vida, de la propietat y del crédito públich, mentres que 'ls demócratas no prometen res d' aixó y además no compleixen cap de las promesas que fan.

—Los embaixadors de las potencias han dirigit una protesta á la Porta, contra l' actitud de Riza-Pachá en Dulcigno. Lo sultan ha demanat que se l' hi acordi una curta próroga y que la protesta sigui retirada. No se sab qu' fins ara s' hagi accedit á sa demanda.

Telégramas particulares

Madrid 30, á las 9 nit. — *La Correspondencia* desment que la Reina donya Isabel se trasdi á Sevilla.

Ha sigut aprobada la concessió de la grandesa de Espanya, als generals Quesada y comte de la Cañada.

Lo general Echevarría ha marxat á Toledo.

Madrid 1, á las 3'45 tarde.—A mitx dia se ha verificat en Palacio la cerimonia del bateix de la filla del general Martinez Campos, ab una concurrencia extraordinaria de personatjes perteneixents á la milicia y á la grandesa.

Ha comensat lo llicenciamient de las tropas de Cuba.

Se ha conjurat lo conflicte dels comandants de Toledo.

Bolsa.—Consolidat, 22'00.—Bonos, 100'25.—Subvencions, 46'20.

Madrid 1, á las 5'30 tarde.—La senyora del general Martinez Campos se trova malalta de gravetat, á conseqüencia de son rescent part.

Los demócratas desmenteixen las apreciaciones que ha fet *El Imparcial* hostils al senyor Ruiz Zorrilla, ab motiu de la carta que li ha dirigit lo senyor Martos; assegurantse, ab aquest motiu, que 'l senyor Zorrilla desaproba 'ls propósitos y la conducta del segon d' aquells senyors.

La Mañana y *La Iberia* jutjan d' una manera desfavorable pera 'l govern la circular sobre las prédicas en vasconce, evidenciant las contradiccions en que incorren.

Madrid 1, á las 6 tarde.—Lo ministre de Foment ha marxat á Saragossa pera pendre part en lo Congrés filoxerich, essent probable que assisteixi, además, á la inauguració del ferro-carril de Sant Joan de las abadesas.

Demá s' ausentarà de Madrid lo senyor Cárdenas.

Los Dos Mundos ha sigut condemnat á una suspensió per 30 dias.

FRUYTA DEL TEMPS.

Colecció de poesías originals de don Julio Gubernau, conegut pel popular pseudonim de C. Gumá. Forma un tomo de mes de 200 páginas, imprés ab esmero, sobre bon paper y val 10 rals. Se ven en la Llibreria de Lopez. Rambla del Mitx, 20, y demés principals de Barcelona.

VIÑALLONGA

SASTRE.

Portaferrisa, 14, pis primer.

Desitja y convida á tots sos parroquians que visitin son nou establiment destinat únicament á la mida, ab géneros de la estació corrent.

MODAS SISTEMA-TONDO.

Se tallan y embastan vestits ab la exactitut y perfecció que facilita la nova mida de reglas fixas y se confeccionan ab promptitut y economia.—Manela Amat, Sant Ramon, 11, tercer, cantonada al de Barbará.

Lo fiscal demana 40 dias de suspensió pera *El Demócrata*, en defensa del qual ha pronunciat un discurs notable lo senyor Carvajal.

Madrid 1, á las 9'10 nit.—Lo plantejament del sistema métrich decimal ha sigut origen avuy de alguns desórdres en lo mercat de la Plassa de la Cebada.

Ha sigut condemnada *La Discusion* á una suspensió de 30 dias.

Se ha desenvolupat la lepra en la provincia de Huelva.

Balaguer 1 Octubre, 11'50 matí.—Ha arribat lo senador per aquesta provincia don Joseph Maluquer, President de la Comissió gestora catalana del ferro-carril del Noguera-Pallaresa. Ha sigut rebut ab gran entusiasme per totas las classes y partits. Se manifestan grans esperansas per la próxima reunió de la Comissió y per la realització del ferro-carril.—Telegrafiaré novament lo resultat.—*Lo Correspondansal*.

Alcira 1 de Octubre, á las 11'45 matí.—A las cinch de la tarde arribará lo senyor Castelar, á qui s' obsequiará al demati ab un banquet polítich en lo teatro. Per la nit donará una conferencia.

Paris, 1 d' Octubre.—Los representants de las grans potencias, aprop de la Porta, no obstant los desitjos del Sultan, s' han negat resoltament á retirar la nota en que 's protestaba contra la conducta de las autoritats turcas en Dulcigno.

Lo Govern inglés ha aprobat la conducta que han observat sos representants, creyent que la conducta de la Porta podrá arribar á justificar que 's fassi extensiva la demostració naval als Dardanelos.

Los periódichs inglesos aseguran que lo govern de M. Gladstone perseverará en la conducta que ha emprés, encare que arribés lo cas de que las potencias 's neguessin á coadyuvar ab ella á una acció comú.

Imprenta de «La Renaixensa», Xuclá, 13.